

POSTANOWIENIE

23 kwietnia 2024 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Krzysztof Grzesiowski

na posiedzeniu niejawnym 23 kwietnia 2024 r. w Warszawie
w sprawie z powództwa T. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W.
przeciwko Bank spółce akcyjnej w W.
o zapłatę,
na skutek skargi kasacyjnej Bank spółki akcyjnej w W.
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie
z 30 listopada 2022 r., VII AGa 295/22,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

1. Wyrokiem z 30 listopada 2022 r. Sąd Apelacyjny w Warszawie oddalił apelację pozwanej Bank S.A. w W. od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie z 12 kwietnia 2021 roku zasądającego od pozwanej na rzecz powódki T. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. kwotę 119.449,92 (pkt I) oraz orzekł o kosztach postępowania apelacyjnego (pkt II).
2. Od wyroku Sądu Apelacyjnego skargę kasacyjną wywiodła pozwana, zaskarżając je w całości. Skarżąca wniosła o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, powołując się na przesłanki określone w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. Zarzuciła sądowi II instancji „oczywiste i ewidentne naruszenie art. 646 k.c.”, a w

konsekwencji przyjęcie, że roszczenie powódki w części nie uznanej przez pozwaną nie było przedawnione w chwili wniesienia pozwu.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

3. Skarga kasacyjna została ukształtowana w przepisach Kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa, jednolitości orzecznictwa oraz prawidłowej wykładni, a także w celu usunięcia z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń umożliwiający rozpoznanie sprawy w kolejnej instancji sądowej. Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowiona w art. 398⁹ k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny skargi kasacyjnej. Ten etap postępowania przed Sądem Najwyższym jest ograniczony wyłącznie do zbadania przesłanek przewidzianych w art. 398⁹ § 1 pkt 1-4 k.p.c.; nie służy zaś merytorycznej ocenie skargi kasacyjnej. W razie spełnienia co najmniej jednej z tych przesłanek, przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest wówczas usprawiedliwione.
4. Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Nakładając na skarżących obowiązek wskazania i uzasadnienia oznaczonej przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, ustawodawca zmierzał do zagwarantowania, że skarga kasacyjna, nadzwyczajny środek zaskarżenia prawomocnych orzeczeń, będzie pełnić przypisane jej funkcje publicznoprawne. Ograniczenie przesłanek do czterech ma więc zapewnić, że przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ustrojowo i procesowo jest uzasadnione jedynie w tych sprawach, w których mogą być zrealizowane jej funkcje publicznoprawne, a skarga kasacyjna nie stanie się instrumentem

wykorzystywanym w każdej sprawie. Tak więc nie w każdej sprawie, nawet w takiej, w której rozstrzygnięcie oparte jest na błędnej subsumpcji czy wadliwej wykładni prawa, skarga kasacyjna może być przyjęta do rozpoznania, w przeciwnym razie Sąd Najwyższy stałby się wbrew obowiązującym regulacjom sądem trzeciej instancji.

5. Odnośnie przesłanki oczywistej zasadności skargi kasacyjnej w orzecznictwie Sądu Najwyższego utrwalony jest pogląd, że uzasadnienie oczywistej zasadności skargi kasacyjnej, jako przesłanki przyjęcia jej do rozpoznania, wymaga powołania się na kwalifikowaną postać naruszenia zaskarżonym orzeczeniem przepisów prawa materialnego lub procesowego oraz przeprowadzenia wywodu zmierzającego do jego wykazania. Oczywistość naruszenia ma miejsce wówczas, gdy jest ono widoczne *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby wchodzenia w szczegóły czy dokonywania pogłębionej analizy tekstu wchodzących w grę przepisów i doszukiwania się ich znaczenia. Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego przesłanka ta jest spełniona, jeśli zaskarżone orzeczenie zapadło z oczywistym, rażącym naruszeniem przepisów lub podstawowych zasad obowiązujących w praworządnym państwie możliwym do dostrzeżenia bez konieczności prowadzenia szczegółowej analizy sprawy. Skarżący wnosząc o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na tej przesłance ma obowiązek wykazać, że skarżone orzeczenie jest sprzeczne z podstawowymi zasadami lub przepisami prawa niepodlegającymi różnej wykładni i niepozostawiającymi sądowi swobody oceny (zob. m.in. postanowienia SN: 17 kwietnia 2024 r., I CSK 1905/23; z 20 marca 2019 r., I CSK 475/18; z 11 kwietnia 2018 r., IV CSK 506/17; z 16 kwietnia 2018 r., IV CSK 529/17).
6. Analiza sprawy i wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania nie daje wystarczających podstaw do przyjęcia, że została wykazana przesłanka oczywistej zasadności skargi kasacyjnej, określona w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., uzasadniająca przyjęcie sprawy do rozpoznania. W przedmiotowej sprawie w ocenie sądu skarżąca nie wykazała oczywistego naruszenia art. 646 k.c. przez jego niezastosowanie. W złożonej sytuacji faktycznej jaka

zaistniała w rozstrzyganej sprawie sąd nie poprzestał na wyizolowanej wykładni jedynie powołanego przepisu, ale w procesie wykładni uwzględnił również ogólne przepisy o przedawnieniu oraz postanowienia zawartej przez strony umowy. Ewentualne wątpliwości co do trafności wykładni nie są natomiast wystarczającą podstawą do uznania oczywistej zasadności skargi kasacyjnej. Zgodnie z orzecznictwem Sądu Najwyższego oczywiste naruszenie prawa jako przesłanka rozpoznania kasacji ma miejsce wówczas, gdy popełniony przez sąd drugiej instancji błąd w wykładni lub zastosowaniu prawa jest wyraźnie widoczny, bez potrzeby dokonania pogłębionej analizy wchodzących w grę przepisów (zob. np. postanowienia SN: z 17 października 2001 r., I PKN 157/01; z 26 lutego 2001 r., I PKN 15/01; z 28 stycznia 2005 r., III PK 91/04; z 15 marca 2005 r., II PK 282/04). Zgodnie z ugruntowanym stanowiskiem Sądu Najwyższego skarga kasacyjna pełni bowiem przede wszystkim funkcję publicznoprawną. Rolą sądu rozpoznającego skargę kasacyjną nie jest zatem korygowanie ewentualnych błędów w zakresie stosowania czy wykładni prawa w każdej sprawie, nawet gdyby one rzeczywiście wystąpiły (zob. np. postanowienia SN: z 8 lipca 2014 r., V CSK 643/13; z 27 lutego 2019 r., III UK 180/18; z 20 maja 2020 r., III UK 365/19).

7. Według Sądu Najwyższego, nie ma przy tym innych przyczyn uzasadniających przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, w szczególności nieważności postępowania (art. 398⁹ § 1 pkt 3 k.p.c.).
8. Z tych względów Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

[SOP]

[ms]

